

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 25 stycznia 1982 r.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, po wysłuchaniu wystąpienia Przewodniczącego Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, Prezesa Rady Ministrów, generała armii Wojciecha Jaruzelskiego, wyraża swoje poparcie dla przedstawionego przezeń stanowiska.

Sejm stwierdza, że rozwój sytuacji w Polsce przed 13 grudnia 1981 r. groził krajowi najwyższym niebezpieczeństwem. Wrocie socjalizmowi siły anarchii i destrukcji godziły w zasady ustrojowe i podstawowe instytucje Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, podważały jej sojusze, paraliżowały gospodarkę narodową i życie publiczne. Apele o pokój społeczny, o rozwagę i obywatelską odpowiedzialność oraz stanowcze zalecenia zawarte w uchwałach Sejmu pozostawały bez skutku. Realna stawała się groźba wojny domowej, umiędzynarodowienie kryzysu polskiego i podważenie suwerenności naszego państwa.

Ocalenie państwa stało się w tej sytuacji niemożliwe bez zastosowania środków nadzwyczajnych, których zarówno Sejm, jak i Rząd pragnęły uniknąć. Szybko postępujący wzrost zagrożenia bezpieczeństwa państwa sprawił, że Rada Państwa musiała wprowadzić stan wo-

jenny. Współodpowiedzialność za losy kraju przejęło wojsko, zapobiegając narodowej katastrofie. Sejm stwierdza, że wprowadzenie stanu wojennego było koniecznością, stanowiło mniejsze zło niż krwawa konfrontacja, zapobiegło jej i stworzyło możliwość przywrócenia normalnych warunków funkcjonowania państwa i jego organów, gospodarki i życia społecznego.

Sejm stoi na stanowisku, że stan wojenny nie powinien trwać dłużej niż jest to niezbędne, a wynikające zeń ograniczenia swobód obywatelskich i normalnych warunków życia powinny być stopniowo łagodzone. Równocześnie Sejm z całą mocą stwierdza, iż wielkie dzieło socjalistycznej odnowy musi być i będzie kontynuowane.

Sejm w całej rozciągłości potwierdza — wyrażoną w swych wcześniejszych uchwałach i w deklaracji Przewodniczącego Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego z dnia 13 grudnia 1981 r. — wolę realizacji programu reform.

Dzisiaj najważniejszym celem wszystkich organów władzy i całego społeczeństwa jest skuteczna ochrona państwowego i narodowego bytu, zapewnienie obronności kraju, umacnianie ładu publicznego, ożywienie gospodarki

narodowej, a nade wszystko stworzenie warunków do zaspokojenia życiowych potrzeb ludności.

Sejm w pełni solidaryzuje się z oświadczeniami Przewodniczącego Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, Prezesa Rady Ministrów, że nie ma powrotu do błędnych metod i praktyk sprzed sierpnia 1980 r. i że żadnego z polskich problemów nie można na dłuższą metę rozwiązać siłą. Problemy te rozwiązać można jedynie przez porozumienie narodowe, które niezmiennie pozostaje naszym celem. Sejm zarazem podkreśla, że nie leży w intencjach władz polityka odwetu, a próby jej stosowania są niedopuszczalne.

Sejm podkreśla rolę Kościoła w życiu narodu polskiego i jego istotny wpływ na stan świadomości społecznej. Dlatego też Sejm wyraża nadzieję, iż Kościół oraz inne związki wyznaniowe działać będą nadal w duchu porozumienia narodowego.

Sejm w pełni podziela stanowisko Przewodniczącego Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, Prezesa Rady Ministrów, iż gwarancją pomyślnego rozwoju Polski jest państwo rządne, mocne i sprawiedliwe. Sprawą o podstawowym znaczeniu jest umocnienie państwa i jego struktur oraz utrwalanie i dalszy rozwój demokracji socjalistycznej w życiu politycznym i państwowym. Konieczne jest stworzenie instytucjonalnych gwarancji zabezpieczenia narodu przed wypaczeniami w funkcjonowaniu państwa. Wykluczone powinny zostać zarówno autokratyzm biurokratyczny, jak i anarchia sprzyjająca działaniu sił antypaństwowych. Konsekwentnie muszą być realizowane zasady sprawiedliwości społecznej w kształtowaniu dochodów ludności, warunków mieszkaniowych i szans życiowych.

Wielkie znaczenie dla przezwyciężenia kryzysu gospodarczego ma realizacja reformy gospodarczej, a w tym zmiana systemu cen, płac, a także wzmocnienie pieniądza. Mimo koniecznych ograniczeń wynikających ze stanu wojennego oraz aktualnej sytuacji w dziedzinie zasobów energii, paliw i surowców, kontynuacja reformy gospodarczej stanowi klucz do racjonalnego gospodarowania, a także wzrostu wydajności pracy i wzrostu produkcji. Wyniki produkcyjne ostatnich tygodni zarysowały po raz pierwszy od dłuższego czasu szansę zahamowania dalszego spadku dochodu narodowego. W dziele podnoszenia gospodarki polskiej z upadku na szczególne podkreślenie zasługują korzystne wyniki w górnictwie, za które ludziom górniczego trudu należy się uznanie i wdzięczność.

Rozpatrywane obecnie przez Sejm projekty ustaw, związane z wdrażaniem w życie reformy gospodarczej, łącznie z uchwalonymi już ustawami o przedsiębiorstwach państwowych i samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego określają kształt prawno-ustrojowy reformy.

W warunkach organizowanego przez część państw zachodnich bojkotu gospodarczego Polski, Sejm zobowiązuje Rząd do przygotowania i przedstawienia programu zwiększania samowystarczalności kraju, szczególnie w kwestiach wyżywienia, a także w zakresie koniecznych strukturalnych przekształceń w gospodarce narodowej.

Sejm ufa, że polska klasa robotnicza — przodująca siła narodu — wypełni przypadające na nią historyczne zadania narodowe i społeczne. Tak szybko, jak tylko to będzie możliwe, powinno nastąpić wznowienie niezależnej i samorządnej działalności związków zawodowych na gruncie porozumień społecznych z 1980 r., statutów

i programów zgodnych z Konstytucją PRL i przygotowywaną ustawą o związkach zawodowych.

Sejm będzie wspólnie z Rządem działać na rzecz stwarzania warunków umożliwiających zwiększenie produkcji i wydajności całego polskiego rolnictwa. Wymaga to umocnienia ustawowych gwarancji dla trwałości chłopskiej gospodarki indywidualnej. Nadal podejmowane będą inicjatywy i udzielane poparcie dla rozwoju produkcji żywności. Sejm wyraża przekonanie, iż wieś polska, która wielokrotnie w przeszłości dawała wyraz swego patriotyzmu, potwierdzi go i w obecnych trudnych czasach.

Inteligencja polska, ludzie nauki i nauczyciele, twórcy kultury, sztuki stali zawsze na pierwszej linii walki o narodowe i społeczne ideały. Sejm oczekuje, że również obecnie wszystkie zdolności i wiedzę poświęcą znajdującej się w potrzebie Ojczyźnie, potwierdzając swój patriotyzm oraz obywatelską dojrzałość.

Z wielką uwagą Sejm traktuje potrzeby najmłodszego i młodego pokolenia Polaków. Sejm wyraża przekonanie, że polska młodzież stać będzie w pierwszym szeregu budowniczych Polski Ludowej, przyczyniając się nauką, pracą i obywatelską postawą do rozkwitu swojej Ojczyzny, a tym samym do budowy swojej własnej przyszłości.

Szczególną troskę Sejmu budzi los ludzi starych, chorych oraz potrzebujących opieki. Ulżenie ich trudnej sytuacji należeć powinno do ważnych zadań społecznych. W miarę poprawy możliwości państwa, zwiększać należy przede wszystkim najniższe renty i emerytury oraz rozwijać pomoc socjalną dla najbardziej potrzebujących.

Sejm przywiązuje decydujące znaczenie do ugruntowania w kraju rządów prawa. Zapewnione zostaną ustawowe przesłanki dla określenia odpowiedzialności za doprowadzenie do kryzysu polityczno-gospodarczego oraz dla pełnego przestrzegania Konstytucji i prawa przez wszystkich funkcjonariuszy publicznych. Przyspieszone zostaną prace legislacyjne nad ustawą o radach narodowych, nową Ordynacją wyborczą i innymi projektami ustaw wniesionymi do Sejmu, a odnoszącymi się do różnych form samorządu.

Sejm potwierdza trwałość konstytucyjnych zasad polskiej polityki zagranicznej, której celem jest umacnianie pokoju światowego, wszechstronnej współpracy oraz wzajemnego zrozumienia i zbliżenia między narodami.

Fundamentem tej polityki jest sojusz i przyjaźń ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich i państwami-członkami Układu Warszawskiego. Stanowi on rękojmię bezpieczeństwa Polski, jej suwerennego i niepodległego bytu, jej siły i pomyślnego rozwoju. Historyczne znaczenie tej przyjaźni potwierdza się na nowo dziś, gdy nasz kraj znalazł się w ciężkiej potrzebie. Z satysfakcją Naród Polski przyjmuje ostatnie oświadczenie Komitetu Wykonawczego Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej jako kolejny dowód braterskiego poparcia.

Polska pragnie nadal umacniać i rozwijać przyjazne stosunki z państwami o odmiennych ustrojach na gruncie zasad sformułowanych w Karcie Narodów Zjednoczonych i w Deklaracji Helsińskiej, oczekując tego samego od swych partnerów.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wyraża głębokie zaniepokojenie poczynaniami rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, godzącymi w tradycyjną przyjaźń naszych narodów. Restrykcje gospodarcze, szan-

taż polityczny i jawne próby ingerowania w wewnętrzne sprawy Polski stanowią naruszenie zasad współżycia międzynarodowego, zawartych między innymi w Akcie Końcowym Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, narażają na szwank bezpieczeństwo i pokój europejski, utrudniają Narodowi Polskiemu przezwycięzenie ciężkiego kryzysu wewnętrznego i jego następstw zewnętrznych. Sejm udziela pełnej aprobaty poczynaniom Rządu mającym na celu przeciwdziałanie poczynaniom zagrażającym atmosferę międzynarodową i godzącym bezpośrednio w suwerenne prawa Narodu Polskiego.

Sejm zwraca się również do milionów Polaków rozsianych po całym świecie: gdziekolwiek jesteście i ja-

kiedkolwiek są Wasze ideały — nieście w tej ciężkiej dla Ojczyzny chwili swą pomoc i okażcie zrozumienie dla spraw kraju, wszystkimi siłami bróńcie czystości imienia Polski.

W godzinie próby Narodu Polskiego Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wzywa wszystkie siły polityczne i społeczne kraju oraz wszystkich obywateli do szerokiego poparcia idei porozumienia narodowego. Tylko porozumienie może stać się fundamentem trwałego rozwiązania politycznego, od którego zależy wyjście kraju z kryzysu.

Marszałek Sejmu: S. Gucwa